

HORVÁTH FERENC AAPG-KITÜNTETÉST KAPOTT

Az AAPG (Amerikai Kőolaj-geológusok Egyesülete) 1997 őszén Bécsben rendezte meg évi nemzetközi kongresszusát. A kongresszus alkalmából az AAPG *Special Commendation Award* kitüntetését dr. HORVÁTH Fe-

renc tagtársunk kapta „a Pannon medence kitűnő szintéziséért és azért, mert Kelet és Nyugat között ő a fő összeköttetés Közép-Európában”. Az alábbiakban a kitüntetés indoklását közöljük TARI Gábor tollából, KAKAS Kristóf fordításában (némileg rövidítve).

A kelet-európai államszocialista rendszer váratlan összeomlásáig a vasfüggönnyel kijelölt politikai határok nem voltak tekintettel Közép-Európa földtani egységeire. Még a magyar „gulyáskommunizmusban” is nagyon nehéz volt hidat építeni a politikai akadályokon keresztül — ennek ellenére (HORVÁTH) Ferenc pontosan ezt tette.

Egyetemi évei után Ferenc volt olyan bátor, hogy a lemeztectonika új elveit a Kárpát-medencére is alkalmazza. Ennek eredményei nemzetközi érdeklődést keltettek, brit és olasz egyetemekkel pedig addig szokatlan együttműködést eredményeztek. (...) Ferenc kutatási tevékenységét egy másik nemzetközi projekt is szélesítette: a Pannon-medence fejlődésének vizsgálata amerikai akadémiai intézményekkel. Ennek az integrált kutatásnak nemcsak tiszta tudományos eredményei voltak, hanem a kőolajipar érdeklődését is felkeltette.

Közvetlen nyersanyag-kutatási vonatkozásai miatt az eredmények (Ferenc társszerkesztésében) AAPG-kiadványként kerültek publikálásra. Ez a kötet máig a Pannon-medence fejlődésének kézikönyve.

A nyolcvanas évek végén Ferenc növekvő nemzetközi tekintélye a „kelet-európai” földtudományok fejlődésében még több közös projektet eredményezett. Kiemelkedett koordináló szerepe a földtani továbbképzés és az integrált medenceanalízis terén futó EC-programokban (*Advanced Training in Geology, Integrated Basin Studies*); valamint társelnöki posztja a *Nemzetközi Litoszféra Program*ban. Meghívást kapott több földtudományi folyóirat szerkesztőbizottságába is (pl. *Tectonophysics, Terra Nova*).

Magas színvonalú előadói talentumának, az ipari és akadémiai intézmények közötti kooperációt elősegítő sikeres tevékenységének kulcsa különleges energiájában és lelkesedésében rejlik. Sokunknak, akiknek szerencsénk volt vele dolgozni, számos vicc jut az eszébe, ... de ezeknek mind filozofikus tartalmuk is volt. Összetéveszthetetlen humorérzékét jelzi, hogy jelenlétét akármelyik kongresszuson „érezni lehet” már a megnyitás pillanatától.

Az elmúlt évek politikai változásai után még fontosabb a kelet–nyugati együttműködés folytatása mind a kőolajiparban, mind az akadémiai kutatások terén. Minden akadály ellenére HORVÁTH Feri továbbra is az a tudós marad, aki elkezdte és szélesíti ezt az együttműködést.

Kakas Kristóf

JESCH ALADÁR TAGTÁRSUNK MTESZ EMLÉKÉRMET KAPOTT

letének, itthon és külföldön egyaránt.

JESCH Aladár széles skálájú szakmai életútjából azért célszerű kiemelni a hazai mélyfúrás geofizikai műszerfejlesztés terén végzett munkásságát, mert ezen keresztül lehet a legjobban megmutatni töretlen alkotókedvét, a nehézségeket legyőzni akaró mérnöki hozzáállását, a szakmai tisztességet és korrekt együttműködést kereső felelős közösségi magatartását. Az olajipar részéről külső szakértője és tanácsadója volt a mélyfúrás geofizikai műszergyártásnak. Saját fejlesztéseket is kezdeményezett, közreműködött a gyártás- és gyártmányfejlesztésben is. Végezte a kifejlesztett eszközök terepi körülmények közti vizsgálatát és az exportált eszközök esetén a vásárló betanítását. Megszervezte a tervezők geofizikai oktatását, továbbképzését. Jelentős része volt a komoly export eredményeket és gazdasági hasznot hozó geofizikai eszközgyártás kialakításában és felfuttatásában.

JESCH Aladár a MTESZ munkájában több évtizede vesz részt, közvetlenül és tagegyesületi tagként. A Magyar Geofizikusok Egyesületének alapító tagja. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület megalakulását követően lépett be ebbe a másik tagegyesületbe. Mindkét egyesületben aktív vezetői, szervezői és munkavégző tevékenységet folytatott évtizedeken keresztül. Munkabíráására, egyesületi hűségére jellemző, hogy életkora ellenére még most is elvállalta és eredményesen végzi a Magyar Geofizikusok Egyesülete Jelölőbizottságának vezetését. A MTESZ munkájában közvetlenül a Tudomány- és Technikatörténeti Bizott-

ság tagjaként vesz részt jelenleg. A *Society of Professional Well Log Analysts* nemzetközi szakmai szervezet tagja, 1994–1995-ben elnöke volt e szervezet magyarországi tagszervezetének, a Budapest Chapternek.

JESCH Aladár szakterületén és MTESZ munkájában sokat tett a magyar műszaki kultúra fejlesztéséért. Példaképpen szolgál kortársainak és a fiatalabb generációknak egyaránt. Magas fokú szaktudásával, korrekt szakmai és emberi magatartásával, kultúrált viselkedésével megtestesíti a műszaki értelmiségiek legjobb vonásait.

1945-től pályakezdőként a MAORT budapesti irodájában dolgozott. A háború után az eszközbeporzás, illetve -gyártás beindításával kapcsolatos feladatok tartoztak munkaköréhez. 1950 februárjában Nagykanizsára került a nemrég megalakult mélyfúrás geofizikai szervezethez, mely a Schlumberger cég egyik részlegéből alakult ki egy, a Schlumberger cég által leszállított, akkor modernnek számító automata szelvényező berendezés átvételére és beüzemelésére. E tevékenységhez kapcsolódott a szelvényértelmezés alapjainak megteremtése, amit az automatikus szelvényrögzítés tett elsősorban lehetővé.

Jelentős része volt — az embargós helyzet miatt döntő fontosságú — hazai geofizikai műszergyártás megindításában a Geofizikai Mérőműszerek Gyárának, illetve később a Gamma Műveknek sok éven át volt külső tanácsadó szakértője. A hazai műszergyártókkal kialakított együttműködés eredményeként létrejött egy olyan nagy hőállóságú, hazai fejlesztésű mélyfúrás geofizikai műszerpark, mellyel sikerült értelmezhető szelvényeket felvenni és így információt szerezni a nagymélységű fúrás tevékenység során átfúrt rétegekről, egészen 240 °C hőmérsékletig.

Alapvető volt az a tevékenysége, mely a szelvényértelmezés távolabbi, tehát nem közvetlenül a tároló értelmezésre korlátozódó feladataival kapcsolatos. Gondolnunk kell itt elsősorban a túlnyomós szintek kimutatásának és geofizikai szelvényekből közetmechanikai, -szilárdsági paraméte-